

[Knud Lind]

livet. Det er et spørgsmål, om vi ikke må have præciseret det lidt nærmere, men det kan være, ministeren kommer ind på det i sit svar senere. Vi må have klarhed over dette spørgsmål, inden forsøgsordningen bliver til en permanent ordning.

Forsøgsordningen kommer på et uheldigt tidspunkt med 300.000 arbejdsløse. Derfor må vi have en garanti for, at samfundstjeneste ikke gør nogle uskyldige arbejdsløse.

Vi har set, at afsoningen i fængsler ikke altid har virket efter hensigten, og jeg vil godt nævne, hvad en af årsagerne kunne være – baseret på den måde, det kører på i dag. Hvis en kriminel har været dømt og har været kriminel i nogle år, ja, så går den pågældende til slut hen og bliver invalidepensionist og får en invalidepension. Hvis den pågældende derefter, efter at han har fået invalidepensionen, begår en ny lovovertrædelse og kommer i fængsel, så beholder han sin invalidepension i 6 måneder, mens folkepensionisten, der skal på alderdomshjem, får frataget sin pension allerede den første måned. Man kunne jo sige: »Ja men det er da udmærket, at de må beholde den i 6 måneder«, men der sker reelt bare det, at den pågældende ikke ønsker at gå ind i en arbejdsituation i fængslet. Han kan måske i stedet for nedsætte sig som narkoforhandler i fængslet.

Det er nogle af de forhold, der gør, at samfundstjeneste formentlig er bedre end det system, vi har i dag, men det vil forsøgsordningen vise.

Jeg vil godt slutte af med at sige til ministeren, at vi nok må have en undersøgelse af, hvorledes det er gået med denne forsøgsordning. Nu har jeg selv nævnt her, at der har været undersøgelser i England, men da forholdene ikke helt kan sammenlignes, er det muligt, at vi bør have en undersøgelse, når forsøgsordningen er overstået.

Ud over det vil jeg give udtryk for fremskridtspartiets positive indstilling til ministerens redegørelse og ministerens forsøgsordning. Vi er rede til at gå ind i et positivt samarbejde.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak for den redegørelse om samfundstjeneste, vi har fået. Jeg skal straks sige, at den radikale

gruppe tilslutter sig, at vi foretager dette forsøg.

Jeg vil gerne komme med nogle principielle betragtninger om vores sanktionssystem, for så ufuldkomne, som vi er som mennesker, er det nødvendigt, at der sker noget, når vi overtræder de regler for vort gensidige samvær, som et flertal har bestemt. Fængselsstraf er jo et af de sanktionsmidler, der har været anvendt, og jeg vil gerne sige, at det er ikke noget godt middel. Professor Karl O. Christiansen har engang behandlet dette og sagt om den generalpræventive virkning – altså den virkning, som straffen har på alle dem, der ikke begår nogen overtrædelser – at vi ved ikke noget om, hvor præventiv fængselsstraf vil være, men det tror vi så på. Vi tror på, at det har en generalpræventiv virkning, skønt vi ikke ved noget om det. Man kan vel føje til, at vi er forskellige, og derfor er den generalpræventive virkning af en eller anden sanktion i anledning af en overtrædelse nok helt forskellig for forskellige samfundsrupper.

Vi kan også spørge: hvordan er virkningen så på den, der overtræder de fælles regler? Er det sådan, at man bliver forbedret af at være i fængsel? Nej. Vi har en række undersøgelser, der helt entydigt viser, at man bliver værre af at sidde i fængsel. Men generelt tror vi slet ikke på disse undersøgelser og fastholder fængsel.

I den forbindelse har jeg et enkelt spørgsmål. Jeg indrømmer, at det nok falder lidt uden for det, vi beskæftiger os med, men det er væsentligt, når man kommer ind på betragtninger over fængslets skadelige virkninger. Det drejer sig om varetægtsfængsling af ganske unge mennesker. Det er aktuelt i øjeblikket, fordi man påtænker at lukke hjemmet i Skibby i Hornsherred. Jeg vil gerne bede justitsministeren alvorligt overveje at lade staten gå ind og sikre fortsættelsen, så vi ikke skal sende vore børn i fængsel til et sted, hvor vi ved at de kun kan blive værre af det og formentlig ende som kriminelle, hvis de ikke i forvejen var endt dér.

Efter at jeg er kommet med disse betragtninger om fængselsstraf som sanktion, vil jeg gerne sige, at grunden til, at vi specielt er glade for ideen om en samfundstjeneste, er, at ministeren har sagt i sin redegørelse, at han forestiller sig, at samfundstjenesten skal træde i stedet for kortere, ubetingede friheds-